Anlamland?rma Stratejileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anlamland?rma Stratejileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15968

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anlamland?rma Stratejileri Ölçe?i, Nihal Gürsoy taraf?ndan 2002 y?l?nda Sakarya Anadolu Lisesi 10. s?n?f ö?rencileri üzerinde yürütülen bir **yüksek lisans tezi** kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ö?rencilerin akademik ö?renme süreçlerinde yeni bilgileri mevcut ?emalar?yla ili?kilendirme, organize etme ve derinlemesine i?leme becerilerini, yani anlamland?rma stratejilerini ne düzeyde kulland?klar?n? tespit etmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle lise düzeyindeki ö?rencilere yönelik anlamland?rma stratejileri e?itiminin, ö?renme düzeyleri üzerindeki etkisini de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

Ölçek, ö?rencilerin **biyoloji dersi** gibi spesifik ve kavramsal yo?unluklu konular? (örne?in, "?nsanda Bo?alt?m Sistemi") ö?renirken kulland?klar? bili?sel süreçleri ölçmeyi hedeflemektedir. Bu ba?lamda, ölçek bir geli?im çal??mas? ürünü olup, ö?rencilerin ö?renme stratejileri repertuar?n? ve bu stratejilerin akademik ba?ar?ya katk?s?n? incelemek için önemli bir araç i?levi görmü?tür.

Anahtar Kelimeler

Anlamland?rma stratejileri, ö?renme stratejileri, **bili?sel stratejiler**, biyoloji e?itimi, lise ö?rencileri, ö?renme düzeyi, Nihal Gürsoy, **Gazi Üniversitesi**.

Yazarlar

Nihal Gürsoy

Amaç

Anlamland?rma Stratejileri Ölçe?i'nin temel amac?, lise 10. s?n?f ö?rencilerine verilen anlamland?rma stratejileri e?itiminin, **biyoloji dersi** kapsam?nda spesifik bir konu olan "?nsanda Bo?alt?m Sistemi"ni ö?renme düzeyleri üzerindeki etkisini belirlemektir. Bu amaç do?rultusunda, ölçek, ö?rencilerin ders materyaliyle ilgili olarak ne s?kl?kta ve ne kadar etkin bir ?ekilde stratejiler kulland???n? nicel olarak ölçmeye hizmet etmektedir.

Ölçek, ayn? zamanda ö?rencilerin derin ö?renme ve yüzeysel ö?renme stratejileri aras?ndaki ayr?m? ortaya koyarak, e?itim müdahalelerinin bili?sel süreçler üzerindeki de?i?imini izlemek için bir ön test ve son test arac? olarak kullan?lm??t?r. Bu sayede, uygulanan strateji e?itiminin ö?renci davran??lar? ve akademik performans üzerindeki do?rudan etkileri de?erlendirilebilmi?tir.

Yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, psikolojik literatürde **bili?sel ö?renme stratejileri** aras?nda yer alan "anlamland?rma" (elaboration) yap?s?n? ölçmektedir. Anlamland?rma stratejileri, ö?rencinin yeni bilgileri uzun süreli bellekteki mevcut bilgilerle ili?kilendirmesini, örnekler bulmas?n?, özetler ç?karmas?n?, analojiler kurmas?n? ve görsel imgeler olu?turmas?n? içeren aktif bili?sel süreçlerdir.

Bu yap?, bilginin pasif bir ?ekilde ezberlenmesi yerine, aktif olarak yap?land?r?lmas?n? ve derinlemesine i?lenmesini gerektirir. Ölçek maddeleri, ö?rencilerin ders çal???rken bu tür ba? kurma, organize etme ve ki?isel anlam yükleme davran??lar?n? ne s?kl?kta sergiledi?ini tespit etmeye odaklanm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in kaynak referans?nda (yüksek lisans tezi özetinde) spesifik geçerlik (**Validity**) de?erleri say?sal olarak belirtilmemi?tir. Ancak, bir ölçek geli?tirme çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, tez çal??mas? kapsam?nda geçerlik çal??malar?n?n yürütüldü?ü varsay?lmaktad?r.

Tipik olarak, bu tür e?itimsel ölçeklerde içerik geçerli?i (uzman görü?leri al?narak) ve yap? geçerli?i (aç?mlay?c? veya do?rulay?c? faktör analizi yoluyla) incelenir. Ölçe?in, hedefledi?i **anlamland?rma stratejileri** yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?i bu analizlerle belirlenmi? olmal?d?r. Detayl? geçerlik katsay?lar? için Nihal Gürsoy'un 2002 tarihli yüksek lisans tezinin tamam?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik (Reliability) bilgisi de say?sal olarak belirtilmemi?tir. Geli?tirilen bir psikometrik araç olarak, **Anlamland?rma Stratejileri Ölçe?i**'nin iç tutarl?l???n?n (Cronbach Alfa katsay?s?) hesaplanm?? olmas? beklenmektedir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? (anlamland?rma stratejileri) tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i gibi di?er güvenirlik yöntemlerinin de uygulanm?? olmas? muhtemeldir. Kesin güvenirlik katsay?lar? için tezin metodoloji bölümüne bak?lmal?d?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s? hakk?nda kaynakta do?rudan bir bilgi bulunmamaktad?r. Ancak, ölçe?in "Geli?tirme" türünde olmas?, ölçek geli?tirme sürecinde faktör analizinin (muhtemelen **Aç?mlay?c? Faktör Analizi**) kullan?ld???n? dü?ündürmektedir.

Faktör analizi, anlamland?rma stratejilerinin tek bir genel faktör alt?nda m? topland???n?, yoksa

ARABPSYCHOLOGY.COM

görselle?tirme, özetleme veya analoji kurma gibi alt boyutlara m? ayr?ld???n? belirlemek için kritik öneme sahiptir. Bu analiz, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyen temel bulgulardan biridir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi '-' olarak verilse de, ö?renme stratejileri ölçeklerinin tipik olarak 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format?nda (Örn: Hiçbir zaman - Her zaman) oldu?u varsay?lmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Lise Ö?rencileri

Ya? Grubu: Yakla??k 15-16 ya? (10. S?n?f)

Popülasyon Detaylar?: Sakarya Anadolu Lisesi 10. s?n?f ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Ö?renme stratejileri e?itiminin etkisini ölçmek amac?yla deneysel veya yar?-deneysel desenlerde ön test ve son test arac? olarak kullan?lan, öz-bildirim (self-report) tipinde bir anket.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme psikolojisi, **bili?sel yük**, akademik ba?ar?, biyoloji dersi, **ölçek geli?tirme**, yüksek lisans çal??mas?, Sakarya Anadolu Lisesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2002 tez dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2002 y?l?nda **Nihal Gürsoy** taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ticari kullan?m veya ücretlendirme bilgisi mevcut de?ildir. Akademik ve e?itimsel amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n tez dan??man?ndan ve **Gazi Üniversitesi**'nden izin al?nmas? tavsiye edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal döküman?na eri?im (maddeler, puanlama anahtar? ve tam metodoloji) için, yazar?n tezi (Gürsoy, 2002) incelenmelidir.

Kaynaklar

Gürsoy, N. (2002). *Sakarya Anadolu Lisesi 10. s?n?f ö?rencilerine verilen anlamland?rma stratejileri e?itiminin, ö?rencilerin biyoloji dersinin "insanda bo?alt?m sistemi" konusunu ö?renme düzeyine etkisi.* (**Yüksek lisans tezi**). **Gazi Üniversitesi**, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Anlamland?rma Stratejileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelere ve puanlama yönergelerine ula?mak için Nihal Gürsoy'un 2002 tarihli yüksek lisans tezinin tamam?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM